

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.003.01.2020

Pani
Mariola Rabczon-Mazowiecka
Komendant Wojewódzki
Mazowiecka Wojewódzka
Komenda OHP
ul. Czerniakowska 71
00-715 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/20/003 - Aktywizacja zawodowa młodzieży przez Ochotnicze Hufce Pracy

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP w Warszawie (dalej: Komenda lub MWK OHP).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Komendant MWK OHP – Mariola Rabczon-Mazowiecka, od dnia 18 grudnia 2020 r. W okresie od dnia 1 sierpnia 2017 r. do dnia 17 grudnia 2020 r. funkcję kierownika jednostki pełnił Wiesław Leszko, Komendant MWK OHP. W okresie od dnia 13 lutego 2017 r. do dnia 31 lipca 2017 r. funkcję kierownika jednostki pełnił Piotr Modzelewski, Komendant MWK OHP. <p style="text-align: right;">(akta kontroli t.1, str. 3-7)</p>
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowanie oferty Ochotniczych Hufców Pracy do oczekiwań rynku pracy. 2. Realizacja przez Komendanta Wojewódzkiego zadań z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, w tym nadzór nad jednostkami podległymi.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2020, do dnia zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontrolerzy	Konrad Kostępski, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KPS/54/2020 z dnia 2 listopada 2020 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli t.1, str.1-2)</p>

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP w okresie objętym kontrolą nie w pełni zapewniła młodzieży zagrożonej marginalizacją i wykluczeniem społecznym warunki do zdobywania kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego³. Pogorszeniu uległy wskaźniki charakteryzujące prowadzoną działalność.

Efektywność zdawania egzaminów kwalifikacyjnych zmniejszyła się z 95% w 2018 r. do 72% w 2019 r. oraz 79% w 2020 r. Średnia wykuszalność uczestników wzrosła z 2,06% w roku szkolnym 2017/2018 do 6,45% w roku 2019/2020. W ocenie NIK, wpływ na to mogło mieć przekraczanie wskaźnika 30 wychowanków na jednego wychowawcę w 10 z 19 hufców, w niektórych przypadkach nawet dwukrotnie. Z kolei na powyższe wpływał poziom fluktuacji kadry wychowawczej zatrudnionej w jednostkach podległych MWK OHP – średnio 14,9%⁴. W latach 2018-2020 (I półrocze) zatrudniono 121 nowych pracowników. Na stronie internetowej Komendy opublikowano jedynie 25 ogłoszeń o naborze, a w biuletynie informacji publicznej nie publikowano żadnych ogłoszeń. Stanowi to naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. g ustawy z dnia 6 września 2011 r. o dostępie do informacji publicznej⁵ oraz zapisów regulaminu organizacyjnego MWK OHP⁶. Dodatkowo w jednym z hufców zatrudniono na stanowisku młodszego wychowawcy osobę, która nie spełniała wymogów formalnych.

MWK OHP nie dysponowała danymi w zakresie młodzieży w województwie, która jest zagrożona lub przedwcześnie opuszcza system edukacji, w związku z czym nie miała możliwości oszacować do jakiej liczby młodzieży nie udało się dotrzeć. Ponadto nie sporządzano analiz w celu dostosowania oferty kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy. 76,4% uczestników zrekrutowanych w 2017 r. kształciło się w pięciu zawodach, które posiadało 15,4% ogółu bezrobotnych z terenu województwa mazowieckiego. Ponadto zawody te (fryzjer, cukiernik, kucharz, sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych) nie widniały jako zawody deficytowe w kontrolowanym okresie, a w II półroczu 2018 r. dwa z nich były zawodami nadwyżkowymi, w II półroczu 2019 r. jeden, a w I półroczu 2020 r. cztery.

Nadzór nad zawieraniem i realizacją umów o refundację kosztów zatrudnienia w ramach przyuczenia do zawodu ograniczał się do potwierdzenia spełnienia przesłanek do otrzymania refundacji, natomiast sam negatywny przebieg realizowanej umowy (rozwiązanie zawartych z pracownikami umów, niezatrudnienie młodocianego po okresie otrzymywania refundacji) w żaden sposób nie wpływał na decyzję odnośnie zawarcia przez MWK OHP kolejnych umów o refundację.

Nadzór sprawowany przez MWK OHP nad podległymi hufcami był niewystarczający, czego konsekwencją było powoływanie przez hufce – w latach 2019-2020 – komisji rekrutacyjnych w składach niezgodnych z wytycznymi oraz nierzetelne prowadzenie ksiąg absolwentów.

W trakcie epidemii COVID-19 MWK OHP zachowała ciągłość funkcjonowania i pomimo dodatkowych obciążeń związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem

² NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Uczestnicy OHP, w zależności od wieku i posiadanego wykształcenia, realizowali obowiązek szkolny w odpowiednich placówkach i formach, tj. szkołach podstawowych – kl. VII-VIII, w gimnazjum dla dorosłych oraz gimnazjum z oddziałami przysposabiającymi do pracy, w zasadniczej szkole zawodowej / szkole branżowej oraz rzemieślniczej nauce zawodu.

⁴ 25,4% w 2018 r., 18,8% w 2019 r. oraz 10,4% w I połowie 2020 r. – dot. stanowisk: młodszych wychowawców, wychowawców oraz starszych wychowawców.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 2176.

⁶ Rozdział III §7ust. 1 pkt 4 lit. b Regulaminu z dnia 23 listopada 2017 r. oraz §6 ust. 1 pkt 4 lit. b Regulaminu z dnia 30 września 2019 r. zgodnie, z którymi, zakres działania MWK OHP obejmuje m.in.: *Prowadzenie prawidłowej i efektywnej polityki informacyjnej w celu zapewnienia wszystkim zainteresowanym pełnego i równego dostępu do informacji publicznej*

rozprzestrzenianiu się epidemii, realizowała swoje zadania, z wyłączeniem imprez sportowych, kulturalnych i oświatowych, które nie mogły być realizowane ze względów epidemicznych.

Dwa spośród sześciu wniosków wystosowanych do MKW OHP po kontroli nr P/17/2017 – nie zostało zrealizowanych, a pozostałe cztery zostały zrealizowane częściowo.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dostosowanie oferty Ochotniczych Hufców Pracy do oczekiwań rynku pracy

Opis stanu faktycznego

1. Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP jest jednostką organizacyjną utworzoną w celu realizacji zadań OHP w zakresie zapewnienia warunków kształcenia, wychowania i zatrudnienia młodzieży. Komenda jest państwową jednostką budżetową sektora finansów publicznych, organizacyjnie podległą Komendantowi Głównemu OHP. Szczegółowe zadania zostały określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy⁸.

Strukturę organizacyjną Komendy, zasady wewnętrznej organizacji oraz zadania wspólne i podstawowe zakresy działalności poszczególnych komórek organizacyjnych, samodzielnych stanowisk i podległych jej jednostek organizacyjnych określa Regulamin Organizacyjny Mazowieckiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy⁹.

Do zadań Komendy należy m.in. diagnozowanie potrzeb w zakresie objęcia działaniami opiekuńczo-wychowawczymi młodzieży zaniedbanej wychowawczo i wymagającej specjalnej troski; zapewnienie uczestnikom warunków do kontynuowania kształcenia ogólnego i zawodowego; zapewnienie młodzieży warunków do podwyższania kwalifikacji; nawiązywanie współpracy z pracodawcami i organizacjami zrzeszającymi pracodawców w celu pozyskania ofert pracy dla młodzieży; prowadzenie pośrednictwa pracy i przygotowanie młodzieży do aktywnego zachowania na rynku pracy; refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego; nadzorowanie działalności podległych jednostek.

(akta kontroli t.1, str. 8-134)

1.1. W okresie objętym kontrolą, w strukturach Mazowieckiej Wojewódzkiej Komendy OHP funkcjonowało łącznie 75 jednostek organizacyjnych, w tym:

- 1) Biuro Mazowieckiej Wojewódzkiej Komendy OHP – organ wykonawczy (35,25 etatu do 30.09.2019 r., 40,25 etatu od 1.10.2019 r.).
- 2) Jednostki rynku pracy: sześć centrów edukacji i pracy młodzieży (27 etatów do 30.09.2019 r., 15 etatów od 1.10.2019 r.); sześć młodzieżowych biur pracy (sześć etatów do 30.09.2019 r., 22 etaty od 1.10.2019 r.); 15 młodzieżowych centrów kariery (27 etatów do 30.09.2019 r., 19 etatów od 1.10.2019 r.)¹⁰; trzy

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dz. U. z 2011 r. nr 155 poz. 920.

⁹ Załącznik do zarządzenia nr 22 WK Komendanta MWK OHP z dnia 23 listopada 2017 r. oraz, od października 2019 r., załącznik do zarządzenia nr 23 WK z dnia 30 września 2019 r.

¹⁰ W roku 2020 w strukturze MWK OHP funkcjonowało dziewięć MCK, w tym: sześć funkcjonuje bez zmian, dwa od 1 października 2020 r., jeden funkcjonował do 1 października 2020 r.

ośrodki szkolenia zawodowego (trzy etaty) – zlikwidowane w dniu 30.06.2019 r.;
dziewięć punktów pośrednictwa pracy (dziewięć etatów) – działające do
30.06.2019 r.; sześć mobilnych centrów informacji zawodowej (12 etatów).

- 3) Jednostki opiekuńczo-wychowawcze: dwa ośrodki szkolenia i wychowania (47 etatów); 19 hufców pracy oraz jedna filia (81 etatów do 30.09.2019 r., 83 etaty od 1.10.2019 r.).
- 4) Jednostki szkoleniowe: dwa rejonowe ośrodki szkolenia zawodowego młodzieży (dwa etaty) – planowana likwidacja w dniu 31.12.2020 r. – przeniesienie etatów do nowotworzonego MCK w Pruszkowie.

(akta kontroli t.2, str. 2-6)

Liczba uczestników OHP w latach 2018-2020 kształtowała się następująco:

- w 2018 r. – 2 681 uczestników (z czego m.in.: 257 ze szkół podstawowych kl. VII-VIII, 155 to uczniowie gimnazjów dla dorosłych, 211 – uczniowie gimnazjów przysposabiających do zawodu, 1 925 uczniowie zasadniczych szkół zawodowych / szkół branżowych oraz 98 biorących udział w rzemieślniczej nauce zawodu);
- w 2019 r. – 2 527 uczestników (z czego m.in.: 327 to uczniowie szkół podstawowych, 2 103 – uczniowie zasadniczych szkół zawodowych / szkół branżowych oraz 97 biorących udział w rzemieślniczej nauce zawodu);
- w 2020 r. – 2 481 uczestników (w tym 214 to uczniowie szkół podstawowych, 2 172 – uczniowie zasadniczych szkół zawodowych / szkół branżowych oraz 95 osoby biorące udział w rzemieślniczej nauce zawodu).

(akta kontroli t.2, str. 1 i t.5, str. 167-174)

Najczęściej wybieranymi zawodami w roku szkolnym 2018/2019 były: fryzjer (222 zrekrutowanych i 174 kończących naukę); mechanik pojazdów samochodowych (214 i 203); kucharz (185 i 106); sprzedawca (127 i 106) oraz cukiernik (37 i 43). Pięć najpopularniejszych zawodów wybrało 785 (74,8%) spośród 1050 nowoprzyjętych uczestników OHP, a w tym samym roku ukończyło je 688 (73,2%) z 940 absolwentów.

W roku 2019-2020 wśród kandydatów do OHP najczęściej wybieranymi zawodami były: fryzjer (288 zrekrutowanych i 121 kończących naukę); kucharz (189 i 97); mechanik pojazdów samochodowych (187 i 152); sprzedawca (128 i 95) oraz cukiernik (55 i 18). Spośród wszystkich zrekrutowanych uczestników w roku 2019-2020, pięć najpopularniejszych zawodów stanowiło 74,3% (847 z 1140) wśród wszystkich wybranych zawodów, natomiast w tym samym roku szkolnym ww. zawody stanowiły 76,2% spośród wszystkich zawodów, w których ukończono naukę (483 z 634 podopiecznych).

(akta kontroli t.2, str. 1, 151-168)

Efektywność zdawania egzaminów kwalifikacyjnych, rozumiana, jako stosunek liczby uczestników OHP zdających egzaminy do liczby poddających się egzaminom, w latach 2018-2020 wynosiła odpowiednio 95% (672 podchodzących do egzaminu, 639 zdających), 72% (642, 464) oraz 79% (291, 230) - 230 osób oczekiwało na wyznaczenie terminu egzaminu. Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta przyczyną spadku efektywności zdawania egzaminów był m.in. fakt, że egzamin zawodowy nie warunkował, do roku 2020/2021, ukończenia szkoły, co miało istotny wpływ na chęć zdobywania kwalifikacji oraz udział w egzaminach zawodowych. NIK zwraca uwagę na spadek efektywności zdawania egzaminów w 2019 r. względem 2018 r., pomimo że przepisy warunkujące zdaniem egzaminu - ukończenie szkoły, nie obowiązywały w latach 2018-2019.

(akta kontroli t.2, str. 1, t. 5 str. 172-174)

Średnia wykuszalność uczestników w latach 2018-2020 kształtowała się na poziomie: 2,06% w roku szkolnym 2017/2018 r., 4,52% w 2018/2019 r. oraz 6,45% w 2019/2020. Największy wskaźnik wykuszalności w poszczególnych latach, wystąpił w następujących jednostkach: w roku szkolnym 2017/2018 w 7-03 OSiW Radom – 30%; w roku szkolnym 2018/2019 w 7-02 OSiW Jaciążek – 25%; w roku szkolnym 2019/2020 w 7-02 OSiW Jaciążek – 33,3%%.

Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta MWK OHP, główną przyczyną wykuszalności wśród uczestników OHP jest podjęcie decyzji o rezygnacji z nauki ze względów osobistych, wśród przyczyn najczęstsze to: ukończenie 18 roku życia, podjęcie pracy zarobkowej, wyjazdy za granicę, zmiana miejsca zamieszkania, stan zdrowia lub umieszczenie w placówce resocjalizacyjnej. W 2020 roku Zespół Kształcenia i Wychowania MWK OHP wprowadził dwa programy edukacyjne, mające na celu ograniczenie zjawiska wykuszalności: *Poprawa frekwencji uczestników MWK OHP* oraz *Wojewódzki program adaptacji uczestników OHP*. Powyższe programy adresowane są do nowo zrekrutowanych uczestników OHP.

(akta kontroli t.2, str. 1, t.3, str. 2-3, t. 5 str. 171-172)

1.2. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym¹¹ przewidywana liczba etatów Biura MWK OHP wynosiła 35,25, a od października 2019 r. 40,25 etatów.

W latach 2018-2020 (I półrocze), plan po zmianach zakładał 257,25 etatów w przeliczeniu na pełnozatrudnionych w 2018 r., 257,25 w 2019 r. oraz 243,25 w 2020 r. Wykonanie, na koniec okresu sprawozdawczego kształtowało się następująco¹²: 232,3 w 2018 r. (tj. 90,3% planu po zmianach), 232,25 w 2019 r. (90,3%) oraz 228,75 w I półroczu 2020 r. (94%)

(akta kontroli t.3, str. 112-114)

Na początku 2018 roku w MWK OHP oraz podległych jednostkach zatrudnionych było 262 pracowników (w tym 50 wychowawców, 17 starszych wychowawców oraz 22 komendantów hufców). W trakcie roku zatrudnionych zostało 54 pracowników (w tym 11 wychowawców, dwóch starszych wychowawców, jeden młodszy wychowawca oraz jeden komendant hufca), a umowy rozwiązano z 62 pracownikami – 23,7% ogółu zatrudnionych (w tym dziewięć z wychowawcami – 18% zatrudnionych na omawianym stanowisku, osiem ze starszymi wychowawcami – 47% zatrudnionych oraz trzy z komendantami hufców – 13,6% zatrudnionych).

Na początku 2019 r. stan osobowy MWK OHP i jednostek podległych wynosił 254 pracowników (w tym 19 wychowawców, 46 starszych wychowawców, jeden młodszy wychowawca oraz 18 komendantów hufców). W trakcie roku zatrudnionych zostało 53 pracowników (w tym 12 wychowawców oraz dwoje starszych wychowawców), natomiast współpracę zakończono z 66 pracownikami – 26% ogółu zatrudnionych (w tym siedmioma wychowawcami – 36,8% zatrudnionych na omawianym stanowisku, pięcioma starszymi wychowawcami – 10,9% zatrudnionych).

W roku 2020 r. zatrudnionych pozostawało 243 pracowników (w tym 24 wychowawców, 42 starszych wychowawców, jeden młodszy wychowawca oraz 20 komendantów hufców pracy). W okresie od stycznia do czerwca zatrudnionych zostało 14 pracowników (w tym czterech wychowawców), a stosunek pracy ustał z 21 pracownikami – 8,6% ogółu zatrudnionych (6 wychowawcami – 25% zatrudnionych na omawianym stanowisku oraz jednym starszym wychowawcą – 2,4% zatrudnionych).

Wskaźnik fluktuacji na stanowiskach wychowawców i komendantów hufców wynosił średnio 14,9%, odpowiednio: 22,5% w 2018 r., 14,3% w 2019 oraz 8% w I. połowie

¹¹ Załącznik do Zarządzenia Wojewódzkiego Komendanta OHP nr 22 z dnia 23 listopada 2017 r.

¹² Na dzień 31.12.2018 r., 31.12.2019 r. oraz 30.06.2020 r.

2020 r. Natomiast na stanowiskach wychowawców wynosił średnio 25,4%¹³ w 2018 r., 18,8%¹⁴ w 2019 r. oraz 10,4%¹⁵ w I połowie 2020 r.

(akta kontroli t.3, str. 206-222)

Pomimo zatrudnienia, w latach 2018-2020 I. półrocze łącznie 121 nowych pracowników, na stronie MWK OHP opublikowano jedynie 25 ogłoszeń o naborach, ogłoszenia nie były umieszczane w biuletynie informacji publicznej, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. g ustawy z dnia 6 września 2011 r. o dostępie do informacji publicznej oraz zapisów regulaminu organizacyjnego MWK OHP. Zgodnie z wyjaśnieniami Wiesława Leszko (Komendant MWK OHP do dnia 17 grudnia 2020 r.), ogłoszenia na stronie internetowej www.mazowiecka.ohp.pl publikowane były sporadycznie, a w przypadku stwierdzenia niedoborów kadrowych, ogłoszenia publikowane były w lokalnych oraz ogólnopolskich portalach, co zapewniało większy odzew ze strony osób poszukujących pracy.

W opinii NIK, publikowanie ogłoszeń na portalach internetowych, lokalnych oraz ogólnopolskich, może służyć jako narzędzie poprawiające skuteczność prowadzonego naboru, jednak powyższe działanie nie wyczerpuje obowiązku zapewnienia dostępu do informacji publicznej zainteresowanym osobom. Ogłoszenia powinny być publikowane również na oficjalnym portalu MWK OHP, co zwiększa wiarygodność publikacji oraz pozwala w sposób przejrzysty i systematyczny monitorować aktywność w zakresie rekrutacji prowadzonych przez jednostkę. MWK OHP nie posiadała spójnej polityki kadrowej oraz jednoznacznych procedur związanych z prowadzonymi naborami, pomimo że zgodnie z § 5 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy wojewódzki komendant OHP realizuje politykę kadrową i placową w podległych mu jednostkach.

(akta kontroli t.5, str. 216-219, 226-253)

Dodatkowo w Hufcu Pracy w Grodzisku Mazowieckim – w dniu 10.12.2018 r. – na stanowisku młodszego wychowawcy zatrudniona została osoba posiadająca wykształcenie średnie, będąca w trakcie studiów na kierunku pedagogika, co jest niezgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 września 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w niektórych państwowych jednostkach budżetowych¹⁶, młodszy wychowawca zatrudniony w OHP powinien posiadać wykształcenie wyższe (kierunek w zakresie pedagogiki, psychologii lub socjologii).

(akta kontroli t.5, str. 175-188)

Wiesław Leszko wyjaśnił, że przez długi czas do jednostki w Grodzisku nie udawało się znaleźć żadnego wychowawcy. Gdy zgłosiła się osoba, która wówczas rozpoczęła studia na kierunku pedagogicznym (w trakcie zatrudnianie była 2 lub 3 miesiące po rozpoczęciu studiów), była jedyną osobą od bardzo długiego czasu, która wyraziła zainteresowanie zatrudnieniem na przedstawionych warunkach finansowych.

(akta kontroli t.5, str. 216-219)

W opinii NIK, przepisy rozporządzenia dot. wymaganych kwalifikacji pracowników zatrudnionych w OHP są jednoznaczne, a brak kandydatów na stanowisko młodszego wychowawcy nie może stanowić podstawy do ich naruszania.

¹³ Spośród 67 wychowawców, pracę w OHP zakończyło 17.

¹⁴ Spośród 66 wychowawców, pracę w OHP zakończyło 12.

¹⁵ Spośród 67 wychowawców, pracę w OHP zakończyło siedmiu.

¹⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 1768.

Liczba wychowanków przypadających na wychowawcę w hufcach pracy w latach 2018-2020 wynosiła średnio 32 (32,5 w 2018, 31,3 w 2019 i 31,6 w 2020 r.), przy czym największa liczba wychowanków przypadających na jednego wychowawcę występowała:

- w 2018 r.¹⁷ w HP 7-8 w Wyszkanie (65 wychowanków przypadających na jednego wychowawcę), w HP 7-4 w Warszawie (51), w HP 7-26 w Pruszkowie (42) oraz w HP 7-3 w Mławie (41);
- w 2019 r.¹⁸ w HP 7-26 w Pruszkowie (64 wychowanków przypadających na jednego wychowawcę), w HP 7-31 w Grodzisku Mazowieckim (42), w HP 7-8 w Wyszkanie (40) oraz w HP 7-3 w Mławie (38);
- w 2020 r.¹⁹ w HP 7-26 w Pruszkowie (63 wychowanków przypadających na jednego wychowawcę), w HP 7-4 w Warszawie (45), w HP 7-31 w Grodzisku Mazowieckim (41) oraz w HP 7-8 w Wyszkanie (39).

Najmniejszą liczbę wychowanków przypadających na jednego wychowawcę stwierdzono:

- w 2018 r. w HP 7-22 w Warszawie (14 wychowanków), w HP 7-18 w Garwolinie (22) oraz w HP 7-7 w Siedlcach (25);
- w 2019 r. w HP 7-22 w Warszawie (14 wychowanków), w HP 7-7 w Siedlcach (22) oraz w HP 7-32 w Warszawie (22);
- w 2020 r. w HP 7-22 w Warszawie (13 wychowanków), w HP 7-32 w Warszawie (22) oraz w HP 7-7 w Siedlcach (23).

Maksymalna różnica pomiędzy średnią liczbą wychowanków przypadających na jednego wychowawcę w hufcach o najwyższym i najniższym wskaźniku to 51 w 2018 r., 50 w 2019 r. i 50 w I półroczu 2020 r.

(akta kontroli t.3, str. 1-2)

Komendant MWK OHP wyjaśniła, że niezachowanie wskaźnika 30 wychowanków, przypadających na jednego wychowawcę wynikało przede wszystkim z trudnościami związanymi ze znalezieniem kandydatów na to stanowisko. Pomimo podejmowanych działań (np. publikacje informacji o naborze na portalu pracuj.pl). Brak zainteresowania podjęciem pracy wychowawcy w jednostkach opiekuńczo-wychowawczych wiązał się przede wszystkim z niskim wynagrodzeniem, oferowanym na tym stanowisku.

(akta kontroli t.5, str. 210-215)

1.3. Przed rozpoczęciem rekrutacji w latach 2018-2020, MWK OHP nie dysponowała danymi w zakresie młodzieży w województwie (i poszczególnych powiatach), która jest zagrożona lub przedwcześnie opuszcza system edukacji, w związku z powyższym nie ma możliwości oszacowania, do jakiej części młodzieży kwalifikującej się do objęcia działaniami OHP nie udało się dotrzeć.

Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta MWK OHP planując rekrutację pod uwagę brany był potencjał organizacyjny jednostki określony przez KG OHP, zasoby kadrowe, liczbę miejsc w jednostkach stacjonarnych, liczbę absolwentów i przewidywaną liczbę osób, które przerwą kształcenie.

(akta kontroli t.5, str. 215, 219)

Diagnozowanie potrzeb w zakresie objęcia działaniami opiekuńczo-wychowawczymi młodzieży zaniedbanej wychowawczo i wymagającej specjalnej troski oraz szacowanie liczby młodzieży, która ze względu na kategorię wiekową pozostaje

¹⁷ Stan na 31.12.2018 r.

¹⁸ Stan na 31.12.2019 r.

¹⁹ Stan 30.06.2020 r.

w kręgu ustawowego obowiązku wsparcia przez OHP jest jednym z podstawowych zadań, MWK OHP wynikającym wprost z zapisów regulaminu organizacyjnego.

(akta kontroli t.1, str. 8-134)

1.4. Komendant MWK OHP, w latach 2018-2020 (I półrocze) nie sporządzał analiz w celu dostosowania oferty kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy. Wiesław Leszko (Komendant WMK OHP do 17.12.2020 r.) wyjaśnił, że MWK OHP opiera kształcenie uczestników na systemie szkolnictwa powszechnego, ograniczającym ofertę do zawodów szkolnych i rzemieślniczych. Podstawowym dokumentem brany pod uwagę jest informacja Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie w sprawie wykazu zawodów, w których może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne młodocianych ogłaszana co roku w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego. Zawody, w których kształcą się młodzież OHP w woj. mazowieckim pochodzą z tego wykazu. W pracy z uczestnikami OHP, w celu wpłynięcia na podejmowaną przez uczestnika decyzję, wykorzystywany jest ponadto barometr zawodów.

(akta kontroli t.3, str. 373-379)

1.5. MWK OHP oraz jednostki podległe zawarły łącznie 87 porozumień lub umów w zakresie kształcenia i wychowania, z instytucjami, jednostkami samorządu terytorialnego, szkołami oraz organizacjami rynku pracy, które obowiązywały w latach 2018-2020, w tym m.in.:

- pięć umów z cechami i izbami rzemieślniczymi, m.in. w zakresie zapewnienia młodocianym miejsc do nauki zawodu, inicjowania przedsięwzięć zachęcających młodzież do uzyskiwania kwalifikacji zawodowych;
- pięć umów z centrami / ośrodkami kształcenia zawodowego, m.in. w zakresie kształcenia zawodowego i wychowania młodzieży należącej do hufca;
- 21 umów z organizacjami pożytku publicznego, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, jednostkami samorządu terytorialnego m.in. w zakresie współpracy w organizowaniu inicjatyw, przedsięwzięć na terenie lokalnym;
- 26 umów ze szkołami (głównie z zespołami szkół i szkołami branżowymi), m.in. w zakresie kształcenia zawodowego i wychowania młodzieży, organizacji naborów, promocji zatrudnienia;
- Osiem umów z komendami policji, dot. m.in. współpracy w zakresie spotkań profilaktyczno-resocjalizacyjnych wśród młodzieży zagrożonej i niedostosowanej społecznie wymagającej specjalnych oddziaływań;
- Cztery umowy z ośrodkami pomocy społecznej, dot. m.in. wspomaganie funkcji wychowawczej rodzin uczestników OHP;
- Trzy umowy z sądami, dot. m.in. współpracy z kuratorami w doborze form i metod oddziaływania wychowawczego w odniesieniu do młodzieży zagrożonej patologią;
- Siedem umów z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w zakresie wspierania młodzieży wymagającej pomocy w wyborze kierunku kształcenia oraz konsultacji psychologiczno-pedagogicznych.

Spośród 87 umów/porozumień zawartych pomiędzy OHP a instytucjami publicznymi i organizacjami pożytku publicznego, w 51 stroną umowy był Komendantem MWK OHP, pozostałe 36 zawierane były przez komendantów hufców. Ponadto w kontrolowanym okresie obowiązywały 23 porozumienia²⁰ zawarte przez

²⁰ W tym umowa wielostronna, której stronami były: Caritas, Miasto Siedlce, CIS Siedlce, MCPS Warszawa, PUP Siedlce, OWES Siedlce, Fundacja Żółty Łatawiec Siedlce, Stowarzyszenie Szansa w Siedlcach, Siedleckie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimerą).

komendanta MWK OHP m.in. z samorządami, urzędami pracy, zespołami szkół w zakresie rozwoju zawodowego.

(akta kontroli t.2, str. 84-97)

1.6. Kształcenie uczestników OHP jest realizowane z uwzględnieniem m.in. szans na uzyskanie zatrudnienia po ukończeniu kształcenia.

W roku szkolnym 2017/2018 najpopularniejszymi zawodami wśród podopiecznych OHP były: mechanik pojazdów samochodowych (202 zostało zrekrutowanych i 219 ukończyło naukę zawodu); fryzjer (169 i 178); kucharz (119 i 146); sprzedawca (107 i 105); cukiernik (56 i 71). Łącznie pięć najpopularniejszych zawodów wybrało 653 uczestników z 851 zrekrutowanych (76,7%), a zakończyło naukę 719 wśród 941 kończących naukę (76,4%). Zawody te były również najczęściej wybieranymi zawodami w rekrutacji na lata 2018-2019.

(akta kontroli t.2, str. 166)

Zgodnie z rocznym raportem WUP w Warszawie²¹, zawierającym w 2017 r. 440 zawodów – pięć najpopularniejszych zawodów, w których kształceni są uczestnicy OHP znajduje się w pierwszej dwudziestce zawodów, w których występuje najwyższe bezrobocie, a osoby posiadające te zawody stanowiły 15,4% ogółu bezrobotnych w województwie mazowieckim (23 791 bezrobotnych posiadających ww. zawody względem 154 068 bezrobotnych ogółem – stan na grudzień 2017 r.).

(akta kontroli t.2, str. 179-188)

Najpopularniejsze zawody, w których kształceni byli uczestnicy OHP nie zostały uwzględnione jako zawody deficytowe w rankingu zawodów w województwie mazowieckim za lata 2017-2020 (I półrocze), opublikowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie²². Dwa z nich (fryzjer i kucharz) znalazł się na liście zawodów nadwyżkowych w II półroczu 2018 r., jeden (fryzjer) w II półroczu 2019 r. oraz cztery (sprzedawca, kucharz, fryzjer, cukiernik) w I półroczu 2020 r.

(akta kontroli t.2, str. 169-178)

Zgodnie z wyjaśnieniami Komendant MWK OHP, hufce nie są organami prowadzącymi szkoły, a uczestnicy kształcą się w szkołach samorządowych. W związku z tym decyzje o kształceniu w określonych zawodach nie leżą w gestii OHP, a dyrektorów szkół branżowych I stopnia.

(akta kontroli t.5, str. 259-261)

Zwrócić należy uwagę, że zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie sposobu organizacji wykształcenia ogólnego młodzieży w OHP oraz zdobywania przez nią kwalifikacji zawodowych²³, kształcenie uczestników OHP jest realizowane z uwzględnieniem m.in. szans na uzyskanie zatrudnienia po ukończeniu kształcenia.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. MWK OHP nie publikowała większości ogłoszeń o naborach na oficjalnym portalu komendy (w kontrolowanym okresie opublikowano 25 ogłoszeń o naborze, a zatrudniono 121 nowych pracowników). Dodatkowo żadne z ogłoszeń nie zostało opublikowane w biuletynie informacji publicznej.
2. W roku 2018 do HP 7-31 w Grodzisku Mazowieckim na stanowisku młodszego wychowawcy zatrudniona została osoba, która nie spełniała wymogów do pracy na przedmiotowym stanowisku.

²¹ <https://wupwarszawa.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analazy/raporty-roczne-i-polroczne>.

²² <https://wupwarszawa.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analazy/ranking-zawodow>.

²³ Dz. U. Nr 262, poz. 2604.

3. W większości hufców pracy (10 z 19) przekroczony został wskaźnik liczby wychowanków przypadających na jednego wychowawcę (powinien wynosić maksymalnie 30). W pojedynczych przypadkach przekroczenia sięgały 100%.
4. Nie sporządzano analiz pozwalających oszacować jaka liczba młodocianych młodzieży pozostaje w kręgu ustawowego obowiązku wsparcia przez OHP oraz do jakiej części młodzieży kwalifikującej się do objęcia działaniami OHP nie udało się dotrzeć. Ponadto MWK OHP nie prowadziła analiz w zakresie dostosowania oferty kształcenia do potrzeb lokalnych rynków pracy, a najpopularniejsze zawody w jakich kształcono, były zawodami generującymi znaczną liczbę bezrobotnych w województwie mazowieckim.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK, z uwagi na uwarunkowania organizacyjne i kadrowe oraz stwierdzone nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie nie w pełni zapewniała dostosowanie oferty OHP do potrzeb rynku pracy. Pomimo zapewnienia możliwości kształcenia i wychowania, działania podejmowane przez MWK OHP w zakresie prowadzonych analiz (dot. potrzeb rynku pracy oraz szacowania liczby młodzieży wymagającej wsparcia) były niewystarczające. Dodatkowo MWK OHP nie była w stanie zabezpieczyć odpowiedniej – względem liczby wychowanków – liczby wychowawców w podległych hufcach pracy, a najpopularniejsze zawody, w których kształceni byli podopieczni należą do grupy zawodów generujących dużą liczbę bezrobotnych w województwie.

OBSZAR

2. Realizacja przez Komendanta Wojewódzkiego zadań z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, w tym nadzór nad jednostkami podległymi

Opis stanu faktycznego

2.1. Główne kierunki działalności Mazowieckiej Wojewódzkiej Komendy OHP określają sporządzone przez MWK OHP i zatwierdzone przez Komendanta Głównego OHP plany pracy na poszczególne lata objęte kontrolą. Dokumenty te opracowywane są na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy oraz zarządzeń Komendanta Głównego, który zgodnie z zapisem § 3 ust 2 pkt 1 ustala kierunki działalności OHP.

Głównymi kierunkami działalności MWK OHP w roku 2018 były: zabezpieczenie odpowiednich form kształcenia i przygotowania zawodowego uczestników; rozwój systemu wsparcia ukierunkowanego na rozwiązywanie problemów i trudnych sytuacji życiowych młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym; zwiększenie dostępu młodzieży do usług rynku pracy. Natomiast w latach 2019-2020: podnoszenie jakości i efektywności kształcenia oraz budowanie kompetencji zawodowych młodzieży zagrożonej marginalizacją; budowanie kompetencji zawodowych u młodzieży zagrożonej marginalizacją; aktywizacja zawodowa młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym.

(akta kontroli t.1, str. 354-474)

2.2. Komendant Wojewódzki OHP poprawnie sporządzał i realizował roczne plany pracy oraz plany finansowe Komendy Wojewódzkiej OHP, związane z wykonywaniem zadań objętych kontrolą. Plany te zostały sporządzone zgodnie z wytycznymi Komendanta Głównego. Planowane na 2018 r. zadania nie zostały w pełni zrealizowane, m.in.:

- w zakresie kształcenia i wychowania – liczba osób objętych wsparciem planowana była na 2879, natomiast osiągnięto poziom 2681. W sprawozdaniu jako przyczynę wskazano wykruszalność młodzieży;

- w zakresie pośrednictwa pracy planowano zaewidencjonować 17 220 osób oraz 19 740 uczestnictw w usłudze pośrednictwa pracy, a plan zrealizowano na poziomie 15 565 i 17 446. Główną przyczyną niepełnej realizacji planu w zakresie ewidencji i uczestnictw młodzieży w usługach pośrednictwa pracy była duża fluktuacja uczestników Centrów Edukacji i Pracy Młodzieży oraz mniejsza liczba poszukujących pracy;
- w zakresie refundacji wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom i składek na ubezpieczenia od tych wynagrodzeń planowano 4800 pracodawców oraz 8700 młodocianych pracowników – mierniki te osiągnięto na poziomie 4500 oraz 6323. Zgodnie z zapisami w sprawozdaniu przyczyną niezrealizowania planu była mniejsza liczba pracodawców oraz pracowników, ze względu na zwiększoną liczbę osób rezygnujących z praktycznej nauki zawodu, urlopów macierzyńskich oraz braku kontynuowania nauki przez osoby pełnoletnie.

(akta kontroli t. 1, str.135-515)

2.3. W Mazowieckiej Wojewódzkiej Komendzie OHP, w latach 2018-2020 (I półrocze), wydatkowano:

- w roku 2018 – 15 615 300 zł ze środków budżetu państwa, 1 301 087 zł z budżetu środków europejskich, 15 320 669 zł z Funduszu Pracy (w tym: refundacja 14 819 982 zł oraz 500 687 zł – koszty związane z obsługą refundacji).
- w roku 2019 – 16 241 323 zł ze środków budżetu państwa, 1 366 329 zł z budżetu środków europejskich, 14 347 409 zł z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) – refundacja, koszty związane z obsługą refundacji – 524 393 zł z Funduszu Pracy.
- w roku 2020 (I półrocze) – 7 294 987 zł ze środków budżetu państwa, 698 667 zł z Funduszu Pracy (w tym: refundacja 507 301 zł oraz 191 367 zł koszty związane z obsługą refundacji), 8 124 457 zł z FGŚP (refundacje).

(akta kontroli t.3, str. 5, 49-111)

Na wynagrodzenia osobowe/uposażenia wydatkowano: w 2018 r. – 9 294 547 zł oraz 662 221 zł na dodatkowe wynagrodzenie roczne, w 2019 r. – 9 696 486 zł oraz 662 134 zł, natomiast w I połowie 2020 r. – 4 291 752 zł oraz 651 818 zł.

(akta kontroli t.3, str. 112-114)

Średnie wynagrodzenie osoby zatrudnionej w strukturach MWK OHP²⁴ wynosiło: 2878 zł w 2018 r. (2677 zł na stanowisku wychowawcy²⁵), 3152 zł w 2019 r. (2894 zł na stanowisku wychowawcy) oraz 3427 zł w 2020 r. (3083 zł na stanowisku wychowawcy).

(akta kontroli t.3, str. 253)

Mediana wynagrodzeń w MWK OHP²⁶ wynosiła: 2 640 zł w 2018 r., 2 856 zł w 2019 r. oraz 3 228 zł w 2020 r. W opinii NIK wynagrodzenia osiąmane w Jednostkach podległych MWK OHP nie są w stanie zapewnić stabilnego i trwałego zatrudnienia.

(akta kontroli t.3, str. 5, 223-252)

2.4. Średnioroczny koszt pobytu, nauki i utrzymania uczestnika OHP w poszczególnych jednostkach organizacyjnych obliczany jest w oparciu o algorytm szacowania kosztów utrzymania jednego uczestnika OHP. Opracowany został przez zespół ds. opracowania algorytmu szacowania kosztów utrzymania jednego uczestnika Ochotniczych Hufców Pracy powołanego Zarządzeniem Komendanta Głównego OHP nr 17 z dnia 26 września 2012 r. Do obliczenia średniorocznego kosztu utrzymania uczestnika OHP wzięto pod uwagę nw. grupy wydatków

²⁴ Bez komendanta MWK OHP, zastępcy komendanta MWK OHP oraz głównego księgowego MWK OHP.

²⁵ Młodszy wychowawca, wychowawca, starszy wychowawca.

²⁶ Bez komendanta MWK OHP, zastępcy komendanta MWK OHP oraz głównego księgowego MWK OHP.

poszczególnych jednostek organizacyjnych: świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki bieżące oraz pozostałe wydatki bieżące (z wyłączeniem paragrafów 427, 453, 458, 460 i 461).

W Mazowieckiej Komendzie Wojewódzkiej średnioroczny koszt utrzymania uczestnika OHP wyniósł: w przypadku uczestników w formie stacjonarnej: w 2018 r. - 26 522 zł, w 2019 r. - 26 392 zł, w I połowie 2020 r. - 11 862 zł; w przypadku uczestników w formie niestacjonarnej: w 2018 r. - 2 113 zł, w 2019 r. - 2 641 zł, w I połowie 2020 r. - 1 231 zł.

(akta kontroli t.5, str. 153-154)

2.5. W latach 2018-2020 (I półrocze) z Funduszu Pracy wydatkowano na refundowanie kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego kwotę w wysokości 15 327 283 zł (14 819 982 zł w 2018 r. oraz 507 301 zł w 2020 r.), natomiast z FGŚP kwotę w wysokości 22 471 866 zł (14 347 409 w 2019 r. oraz 8 124 457 w I połowie 2020 r.).

(akta kontroli t.3, str. 5, 49-111)

Liczba pracodawców korzystających z refundacji kształtowała się następująco: 2387 w 2018 r., 2519 w 2019 r. oraz 2547 w 2020 r. Liczba młodocianych pracowników w latach 2018-2020 wyniosła odpowiednio: w 2018 r. - 5089, w 2019 r. - 6410, w 2020 r. - 6446.

(akta kontroli t.5, str. 158)

2.6. W ramach badania próby, z listy podmiotów otrzymujących refundacje w 2018 r. w ramach przyuczenia do zawodu młodocianych pracowników z FP i FGŚP wylosowano 15 przedsiębiorstw, z których pięć złożyło wnioski o refundację składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanych wynagrodzeń, a 10 dodatkowo zawarło z MWK OHP porozumienia o warunkach zatrudnienia młodocianych uczestników OHP.

Przedsiębiorcy objęci badaniem zawarli z MKW OHP łącznie 21 umów o refundację wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne²⁷, w ramach których zatrudniono w celu przygotowania zawodowego 79 młodocianych pracowników (średnio na podstawie jednej skontrolowanej umowy przedsiębiorcy zatrudniali czterech młodocianych).

Wszystkie umowy zawarte pomiędzy pracodawcą i młodocianym były zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu, a pracodawcy przekazywali kopie świadectw pracy w przypadkach zakończenia współpracy z młodocianym w trakcie trwania umowy o refundację.

(akta kontroli t.3, str. 380-381)

Zgodnie z danymi z 18 analizowanych wniosków, liczba zatrudnionych młodocianych pracowników, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe w okresie ostatnich trzech lat przed dniem złożenia wniosku wynosiła 117 osób (średnio 6,5 osoby na wniosek), natomiast wśród nich liczba młodocianych, którzy kontynuowali zatrudnienie przez okres co najmniej 6 miesięcy po zakończeniu umowy o refundację wynosiła 12 uczestników (średnio 0,66). Zaledwie 10,3% pracowników zatrudnianych w poprzednich okresach w celu nauki zawodu utrzymywało zatrudnienie w okresie 6 miesięcy po zakończeniu przygotowania, pomimo że zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 9 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.04.2007 r. w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń

²⁷ Badaniem objęto umowy o numerach: 2018/RA/0128, 2018/WA/00224, 2018/SD/00062, 2018/SD/00004, 2018/OS/00048, 2018/WA/00606, 2018/PL/00029, 2018/WA/00578, 2018/WA/00571, 2018/WA/00799, 2018/WA/00123, 2018/PL/00041, 2018/CI/00252, 2018/WA/00698, 2018/RA/00173, 2018/RA/00017, 2018/CI/2018, 2018/WA/00687, 2018/WA/00688, 2018/WA/00749, 2018/CI/00202.

wypłacanych młodocianym pracownikom²⁸ warunkiem zawarcia umowy o refundację jest złożenie deklaracji kontynuowania zatrudnienia po zakończeniu przygotowania zawodowego. Sytuacje te nie miały wpływu na sposób rozpatrzenia kolejnych wniosków o refundację. Ponadto w przypadku 18 młodocianych pracowników (z 79, którzy byli zatrudnieni w ramach badanych umów) współpraca pomiędzy młodocianymi, a pracodawcami zakończyła się przed upływem okresu obowiązywania umowy o refundację (w tym, w 11 przypadkach za porozumieniem stron, a w siedmiu na podstawie oświadczenia pracodawcy bez zachowania okresu wypowiedzenia).

(akta kontroli t.3, str. 382)

Komendant MWK OHP wyjaśniła, że w okresie objętym kontrolą pracownicy MWK OHP nie monitorowali dalszych losów młodocianych pracowników po rozwiązaniu umowy w celu przygotowania zawodowego. Dodatkowo MWK nie posiada kompetencji do kontroli oraz żądania innych dokumentów poza informacjami zawartymi w umowie. Organem uprawnionym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy jest Państwowa Inspekcja Pracy, a MWK OHP nie zlecała kontroli innym podmiotom.

(akta kontroli t.5, str. 192-194)

W okresie 2018-2020 (I półrocze) MWK OHP przeprowadziła łącznie 11 kontroli w centrach edukacji i pracy młodzieży (pięć w 2018 r., pięć w 2019 r. oraz jedna w 2020 r.), obejmujących zakresem refundowanie wynagrodzeń oraz składek młodocianych pracowników. Podczas ww. kontroli nie stwierdzono uchybień bądź nieprawidłowości dotyczących działań związanych z refundacją.

(akta kontroli t.3, str. 484-549)

W ocenie NIK, MWK OHP nie podejmowała wystarczających działań w celu poprawienia wskaźnika zatrudnienia młodocianych po upływie okresu przygotowania zawodowego, a także związanych z nadzorem i kontrolą nad realizowanymi umowami.

2.7. W latach 2018-2020 Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP, co roku, zgodnie z wytycznymi do organizacji i nadzoru edukacji w OHP Zarządzeniem Wojewódzkiego Komendanta OHP, rozpoczynała akcję rekrutacyjną do jednostek opiekuńczo – wychowawczych na dany rok szkolny oraz powoływała Wojewódzkie Komisje Rekrutacyjne. W każdej jednostce opiekuńczo – wychowawczej na podstawie zarządzeń Wojewódzkiego Komendanta były powoływane komisje rekrutacyjne, w skład których wchodził pracownicy jednostki, jak też m.in. przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej, pedagodzy, doradcy zawodowi oraz pracodawcy.

(akta kontroli t.2, str. 189-313)

Zarówno w MWK OHP jak i w jednostkach opiekuńczo – wychowawczych praca komisji rekrutacyjnej dokumentowana była w protokołach. Analiza protokołów z posiedzeń komisji rekrutacyjnych na rok szkolny 2019/2020, z wybranych trzech jednostek podległych (HP w 7-9 w Warszawie, HP 7-13 w Koźniewicach, HP 7-11 w Płocku) wykazała, że skład komisji rekrutacyjnych powoływanych w tym okresie, nie był zgodny z wytycznymi zawartymi w Regulaminie rekrutacji uczestników do ochotniczych hufców pracy na rok szkolny 2019-2020. W składach komisji rekrutacyjnych nie wyznaczono zastępców przewodniczących komisji rekrutacyjnych. Komendant MWK OHP wyjaśniła, że brak powołania zastępców przewodniczących zespołów wynika z przeoczenia.

(akta kontroli t.2, str. 427-474, t.5, str. 255)

²⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1581.

W latach 2018-2020 odbyło się dziesięć posiedzeń Wojewódzkiego Zespołu Rekrutacyjnego (po trzy w latach 2018-2019 oraz cztery w roku 2020). Podczas posiedzeń zespołu omawiane były informacje dotyczące przebiegu rekrutacji w podległych placówkach. Ponadto zespół wskazywał konieczność prowadzenia rekrutacji uzupełniającej (w przypadkach niewykonania planu rekrutacji).

(akta kontroli t.2, str. 398-426)

W roku szkolnym 2018/2019, do dnia 30 września 2018 r. zrekrutowano 926 uczestników na miejsca dochodzące, co stanowi 95,4% planu (971) oraz 66 uczestników na miejsca stacjonarne, co stanowi 67,3% planu (98). W związku z niewykonaniem planu rekrutacji podjęto decyzję o prowadzeniu rekrutacji uzupełniającej, podczas której liczba zrekrutowanych młodocianych (tryb dochodzący) osiągnęła 1022 osoby (105,3% planu) oraz 67 uczestników w trybie stacjonarnym (68,4% planu).

W roku szkolnym 2019/2020, do dnia 30 września 2019 r. zrekrutowano 1027 uczestników na miejsca niestacjonarne, co stanowi 103,8% planu (989) oraz 67 uczestników na miejsca stacjonarne, co stanowi 81,7% planu (82). W związku z niewykonaniem planu rekrutacji, podobnie jak w roku poprzednim prowadzono rekrutację uzupełniającą, podczas której liczba zrekrutowanych młodocianych (tryb dochodzący) osiągnęła 1163 osoby (117,6% planu) oraz 78 uczestników w trybie stacjonarnym (95,1% planu).

W roku szkolnym 2020/2021, do dnia 30 września 2020 r. zrekrutowano 575 uczestników na miejsca niestacjonarne, co stanowi 98,3% planu (585) oraz 52 uczestników na miejsca stacjonarne, co stanowi 100% planu. W związku z niewykonaniem planu rekrutacji, podobnie jak w roku poprzednim prowadzono rekrutację uzupełniającą, która trwała do końca 2020 r.

(akta kontroli t.2, str. 314-397)

W latach 2018-2020 systematycznie zmniejszono potencjał organizacyjny jednostek w zakresie rekrutacji: z 971 w 2018 r. do 585 w 2020 r. (miejsca dochodzące) oraz z 98 w 2018 r. do 52 w roku 2020 r. (miejsca stacjonarne). Komendant MWK OHP wyjaśniła, że zmniejszenie liczby uczestników MWK OHP wynika z planów pracy, jakie otrzymywane są z Komendy Głównej OHP. Dodatkowo MWK OHP określiła w 2020 r. potencjały organizacyjne, tak by w przyszłości osiągnąć wskaźnik 30 uczestników na jednego wychowawcę.

Nadzór nad procesem rekrutacji ze strony MWK OHP pozwalał na adekwatną reakcję w przypadku powstania trudności podczas prowadzonych rekrutacji, a Wojewódzki Zespół Rekrutacyjny posiadał bieżący (comiesięczny) wgląd w sytuację jednostek prowadzących rekrutację w zakresie liczby osób zrekrutowanych oraz liczby wolnych miejsc.

(akta kontroli t.5, str. 255)

2.8. Nadzór MWK OHP nad działaniami opiekuńczo-wychowawczymi podejmowanymi wobec uczestników polegał na analizie druków sprawozdawczych (m.in. raport losów absolwenta). Badaniu poddano trzy księgi absolwentów (7-22 HP w Warszawie, 7-2 HP w Ostrołęce oraz 7-8 HP w Wyszakowie) z roku 2018. Na podstawie badania ksiąg absolwentów stwierdzono, że w siedmiu pozycjach (ze 113) brak jest zapisu o przeprowadzonym badaniu (dot. HP 7-22 w Warszawie). Podczas pierwszego pomiaru nie nawiązano kontaktu z 54 absolwentami, podczas drugiego z 61, a podczas trzeciego z 49 (ze 113).

Pracę w zawodzie zadeklarowało podczas pierwszego pomiaru 11 ze 113 podopiecznych, ośmiu podczas drugiego pomiaru oraz 11 podczas trzeciego pomiaru. Pracę w innym zawodzie bądź pracę bez wskazania zawodu wskazało 14 ze 113 podopiecznych podczas pierwszego badania, 24 podczas drugiego zadania

oraz 36 podczas trzeciego badania. Dodatkowo, w pozycji dot. osób, z którymi nawiązano kontakt - w większości przypadków brak jest wskazania miejsca pracy lub kontynuowania nauki.

(akta kontroli t.3, str. 254-278)

Niski odsetek uczestników, z którymi udało się przeprowadzić badanie, zgodnie z wyjaśnieniem Komendant MWK OHP wynika z dobrowolności udziału w badaniu. Podobnie jak kwestia utrzymywania przez absolwentów kontaktu ze swoimi macierzystymi jednostkami. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na niskie dotarcie są nieaktualne dane adresowe jakimi dysponuje kadra wychowawcza.

(akta kontroli t.5, str. 255-256)

2.9. W kontrolowanym okresie w MWK OHP nie odbyły się kontrole Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, ani Komendy Głównej OHP.

(akta kontroli t.3, str. 445-450)

W latach 2018-2020 (I półrocze) Zespół Planowania, Sprawozdawczości i Kontroli OHP przeprowadził 81 kontroli w jednostkach podległych MWK OHP (33 w 2018 r., 33 w 2019 r. oraz 15 w I półroczu 2020). Na podstawie przeprowadzonych kontroli sformułowano łącznie 89 zaleceń pokontrolnych, które zostały zadeklarowane przez kontrolowane jednostki jako zrealizowane. Spośród przeprowadzonych kontroli, 14 przeprowadzone zostało w centrach edukacji i pracy młodzieży, 25 w hufcach pracy, a dziewięć w ośrodkach szkolenia i wychowania.

Analizą objęto dokumentację MKW OHP dot. kontroli zarządczej za rok 2019 (Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej, Ocenę jednostki oraz Analizę kontroli zarządczej - samoocenę). Dokumentacja ta została sporządzona prawidłowo. W okresie objętym kontrolą do MWK OHP nie wpłynęły skargi z zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli t.3, str. 451-549, t. 5, str. 95-141)

2.10. W związku z pojawieniem się zagrożenia epidemiologicznego koronawirusem COVID-19 w MWK OHP poza aktami prawa powszechnie obowiązującego²⁹, obowiązywały także:

- 1) Standardy zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem³⁰ (rozdz. V ust. 2 pkt 13 dotyczy zagrożenia epidemią);
- 2) Wewnętrzna procedura operacyjna pn. „Działania w związku z zagrożeniem uczestników i pracowników OHP, firm usługowych działających na rzecz OHP, niedostępności obiektów, urządzeń w jednostkach MWK OHP spowodowaną chorobą COVID-19”³¹;
- 3) Zarządzenie nr 6 Komendanta MWK OHP z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie organizacji pracy jednostek terenowych w związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanem epidemicznym;

²⁹ 1) Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842, ze zm.); 2) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 410, ze zm.); 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1389, ze zm.); 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493, ze zm.).

³⁰ Zarządzenie KG OHP nr 14/BEO z dnia 15 czerwca 2016 r.

³¹ Zarządzenie MWK OHP nr 5 z dnia 24 marca 2020 r.

- 4) Wytyczne Komendanta Głównego OHP dotyczące zadań kadry pedagogicznej na czas zawieszenia zajęć edukacyjnych oraz ograniczonego funkcjonowania jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP z 25 marca 2020 r.;
- 5) Wytyczne dla jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP realizujących zadania w zakresie kształcenia i wychowania od 1 września 2020 r.

Dodatkowo, począwszy od 27 lutego 2020 r. MWK OHP przekazywała podległym jednostkom, za pośrednictwem wiadomości e-mail wymagania i wytyczne dotyczące przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z epidemii. Dotyczyły one obowiązków informacyjnych (zamieszczania stosownych ostrzeżeń i instrukcji), zwiększenia częstotliwości sprzątanania i zakupu środków czystości, zakupu środków ochrony osobistej, prowadzenia akcji informacyjnej wśród młodzieży i pracodawców, monitorowania sytuacji w szkołach.

Zgodnie z Wytycznymi Komendanta Głównego OHP dotyczącymi zadań kadry pedagogicznej na czas zawieszenia zajęć edukacyjnych oraz ograniczonego funkcjonowania jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP z 25 marca 2020 r. podstawową formą wsparcia udzielanego przez OHP stała się opieka wychowawcza na odległość, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Wychowawcy zostali zobowiązani do telefonicznego lub elektronicznego skontaktowania się z każdym z podopiecznych oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi i ustalenia formy dalszych kontaktów. Od 29 kwietnia 2020 r. elektroniczne formy komunikacji były wykorzystywane równoległe z pracą świadczoną bezpośrednio, zaś od 18 maja 2020 r. możliwość świadczenia pracy zdalnej została zawieszona, a następnie przywrócona począwszy od 24 października 2020 r.

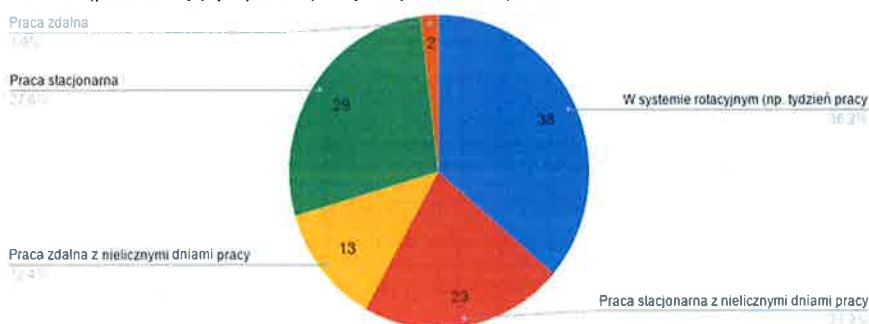
(akta kontroli t.4, str. 60-244)

W MWK OHP oraz jednostkach podległych potwierdzono zakażenie wirusem SARS-Cov2 wśród 11 osób, w tym u dziewięciu pracowników oraz dwójki uczestników OHP.

(akta kontroli t.5, str. 191-209)

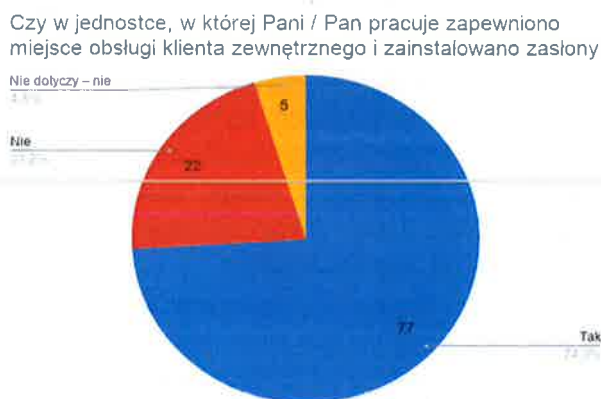
W trakcie kontroli 221 pracownikom MWK OHP przekazana została anonimowa ankieta dotycząca sytuacji związanej ze stanem epidemicznym spowodowanym SARS-Cov2. W badaniu udział wzięło 105 osób zatrudnionych w MWK OHP oraz nadzorowanych jednostkach, w tym 41 pracowników centrów edukacji i pracy młodzieży, 32 pracowników hucfów pracy, 25 pracowników biura komendy wojewódzkiej, czterech pracowników ośrodków szkolenia i wychowania oraz trzech z innych jednostek. Większość pracowników biorących udział w badaniu pracowało w systemie rotacyjnym (38), kolejna grupa w systemie stacjonarnym (29) lub stacjonarnie z nielicznymi dniami pracy zdalnej (23).

W jakim systemie pracowała Pani / pracował Pan w okresie od września do listopada 2020 r. (przeważający system pracy w tym okresie)?

MWK OHP zapewniła większości pracowników narzędzia do pracy zdalnej (81 – laptopy, ośmiu zdalny dostęp do internetu, pięciu telefon komórkowy), a jedenastu

pracownikom nie zapewniła narzędzi. 77 ankietowanych pracowników potwierdziło, że pracodawca zapewnił w jednostce miejsce do obsługi klienta zewnętrznego z zainstalowanymi ściankami z pleksiglasu lub inne zabezpieczenia, a w 22 przypadkach odpowiedź była przecząca.

Według 103 ze 105 ankietowanych zapewniono odległości między stanowiskami pracy wynoszące co najmniej 1,5m, a jeśli powierzchnia pomieszczenia była niewystarczająca, odpowiednio zarządzano liczbą pracowników wykonujących pracę stacjonarnie. Dodatkowo miejsca pracy 103 ankietowanych zostały wyposażone w dozowniki z płynem / żelem dezynfekcyjnym.

W jednostkach zatrudniających 44 z pracowników biorących udział w badaniu potwierdzono przypadki zakażenia SARS-Cov2, a w jednostkach 61 pracowników takich przypadków nie stwierdzono.

MWK OHP zapewniła pracownikom środki ochrony osobistej: 102 – przyłbice, 79 – maseczki wielokrotnego użytku, 83 – rękawiczki, 31 – maseczki jednorazowe.

(akta kontroli t.4, str. 1-12)

W ocenie NIK działania podejmowane przez MWK OHP w związku ze stanem epidemii były wystarczające i adekwatne do zmieniającej się sytuacji, zarówno w zakresie zapewnienia ciągłości funkcjonowania, zabezpieczenia pracowników, uczestników i interesantów, jak i rekrutacji uczestników na rok szkolny 2020/2021.

2.11. W wystąpieniu pokontrolnym nr KPS.410.002.02.2017 z kontroli koordynowanej nr P/17/041 Aktywizacja zawodowa młodzieży przez Ochotnicze Hufce Pracy, sformułowano sześć wniosków pokontrolnych:

- 1) Zwiększenie nadzoru nad przebiegiem realizacji umów o refundację;
- 2) Dostosowanie w miarę możliwości oferty edukacyjnej do oczekiwań lokalnego rynku pracy, m.in. poprzez kształcenie w zawodach deficytowych;
- 3) Zwiększenie nadzoru nad jednostkami podległymi w zakresie wyeliminowania przypadków nierzetelnego prowadzenia dokumentacji, w tym w szczególności ksiąg absolwentów;
- 4) Zwiększenie nadzoru w zakresie motywowania absolwentów przez jednostki podległe do utrzymywania kontraktu z hufcami pracy;
- 5) Zwiększenie nadzoru nad centrami edukacji i pracy młodzieży w zakresie wspierania jednostek opiekuńczo-wychowawczych, w tym opracowywania analiz dotyczących lokalnych rynków usług edukacyjnych i rynków pracy;
- 6) Powołanie Rady Programowej, adekwatnie do zapisów zawartych w regulaminie organizacyjnym.

Pismem z dnia 24 sierpnia 2017 r. Komendant MWK OHP poinformował o zamiarze realizacji ww. wniosków.

Wniosek nr 1 nie został zrealizowany. W okresie objętym kontrolą nie zmienił się sposób prowadzenia spraw związanych z zawieraniem i przebiegiem umów o refundację. MWK OHP nie uwzględniała podczas zawierania umów faktu niezatrudniania przez pracodawców osób po okresie obowiązywania umowy, przez okres co najmniej sześciu miesięcy. Ponadto Komenda nie realizowała kontroli u pracodawców, pomimo że zgodnie z zapisami regulaminu organizacyjnego do obowiązków zespołu ds. refundacji należy m.in., prowadzenie kontroli zewnętrznych i wewnętrznych w zakresie refundacji.

(akta kontroli t. 3, str. 380-431)

Wniosek nr 2 nie został zrealizowany. Pula zawodów w jakich kształceni byli podopieczni OHP nieznacznie różni się od wykazu z lat 2014-2016, jednakże pięć najpopularniejszych zawodów pozostała niezmienna (fryzjer, mechanik pojazdów samochodowych, kucharz, sprzedawca, cukiernik).

(akta kontroli t. 2, str. 166-188)

Wnioski nr 3 i 4 zostały częściowo zrealizowane. Objęte badaniem księgi absolwenta prowadzone były na właściwym formularzu, jednakże dane w nich zawierane nie były jednolite dla poszczególnych hufców. Śledzenie losów absolwentów opierało się na próbie podjęcia kontaktu z absolwentami podczas trzech pomiarów (pierwszy pomiar pół roku po opuszczeniu hufca, drugi pomiar rok po opuszczeniu hufca oraz trzeci pomiar dwa lata po opuszczeniu hufca). W księgach brak było istotnych danych (np. miejsce wykonywania pracy lub nauki, zawód wykonywany), ponadto odsetek nieskutecznych kontaktów wynosił odpowiednio: 47,8% podczas pierwszego pomiaru, 54% podczas drugiego pomiaru oraz 44,2% podczas trzeciego pomiaru.

(akta kontroli t. 3, str. 254-278)

Wniosek nr 5 został zrealizowany częściowo. W kontrolowanym okresie doradcy zawodowi i pośrednicy pracy brali zostali włączeni do udziału w rekrutacji do jednostek opiekuńczo-wychowawczych. Centra edukacji i pracy młodzieży diagnozowały potrzeby lokalnego rynku pracy, opierając swoje działania na analizach publikowanych m.in. na portalach monitorujących rynek pracy (dokariery.pl, zielonalinia.gov.pl), wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia (psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analazy) oraz barometr zawodów (barometrzawodow.pl).

(akta kontroli t. 2, str. 427-474, t. 3, str. 373-379)

Wniosek nr 6 został zrealizowany częściowo. Rada Programowa Wojewódzkiej Komendy OHP wznowiła działalność (po czterech latach przerwy) 27 marca 2018 r. Wówczas odbyło się spotkanie o charakterze organizacyjnym. Zaproszeni goście zostali zapoznani z zagadnieniami związanymi z bieżącym funkcjonowaniem MWK OHP. Komendant Główny OHP, zarządzeniem nr KG.20.021.34.2019 r. 8 marca 2019 r. określił wytyczne dot. powoływania i funkcjonowania rad programowych, gdzie określono, że jako organ opiniodawczo-doradczy powinna się zwoływać przynajmniej raz w roku. Od wznowienia działalności rady, do dnia 15 stycznia 2021 r. kolejne posiedzenia nie odbyły się.

(akta kontroli t. 2, str. 16-29, t. 3, str. 373-379)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. MWK OHP w sposób niewystarczający sprawowała nadzór nad powoływaniem komisji rekrutacyjnych w HP oraz prowadzeniem ksiąg absolwentów. W składach komisji rekrutacyjnych (HP w 7-9 w Warszawie, HP 7-13 w Koźienicach, HP 7-11 w Płocku), w latach 2019 i 2020 nie wskazano

zastępcy przewodniczącego zespołu, a w objętych badaniem księgach, w siedmiu pozycjach (ze 113) brak było zapisu o przeprowadzonym pomiarze (dot. HP 7-22 w Warszawie), dodatkowo w jednej brak było informacji o zawodzie, w którym kształcony był podopieczny. Ponadto, w pozycji dot. osób, z którymi nawiązano kontakt - w większości przypadków brak było wskazania miejsca pracy lub kontynuowania nauki.

2. MWK OHP nie monitorowała dalszych losów młodocianych pracowników, których przyuczenie do zawodu objęte było refundacją, po rozwiązaniu z nimi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Ponadto niewywiązywanie się przez pracodawców z deklaracji zatrudnienia młodocianych, po okresie obowiązywania umowy o refundację, nie miało wpływu na sposób rozpatrywania kolejnych wniosków o refundację przez MWK OHP.
3. Dwa z sześciu wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli nr P/17/041 *Aktywizacja zawodowa młodzieży przez Ochotnicze Hufce Pracy* nie zostały zrealizowane, a cztery zostały zrealizowane częściowo.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK, z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie sprawowanego nadzoru nad działalnością podległych jednostek nie w pełni zapewniała prawidłowe wywiązanie się z realizowanych zadań (w szczególności w zakresie prawidłowego powoływania komisji rekrutacyjnych oraz prowadzenia ksiąg absolwentów przez hufce pracy). Wynagrodzenia osiąmane w jednostkach podległych MWK OHP nie zapewniały stabilnego i trwałego zatrudnienia. Komenda nie podejmowała wystarczających działań w celu poprawienia wskaźnika zatrudnienia młodocianych po upływie okresu przygotowania zawodowego, a także działań związanych z nadzorem i kontrolą nad realizowanymi umowami. Ponadto MWK OHP nie w pełni zrealizowała cztery wnioski wystosowane przez NIK po kontroli nr P/17/041, a dwa z nich nie zostały zrealizowane.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

Wnioski

1. Publikowanie ogłoszeń o wolnych stanowiskach pracy na stronie internetowej MWK OHP oraz w biuletynie informacji publicznej.
2. Podjęcie działań, zmierzających do zatrudnienia – w podległych jednostkach organizacyjnych – odpowiedniej liczby wychowawców.
3. Prowadzenie przez MWK OHP oraz jednostki podległe analiz w zakresie zawodów poszukiwanych na lokalnych rynkach pracy oraz podejmowanie działań zmierzających do dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy, a także prowadzenie analiz pozwalających na oszacowanie liczby młodzieży pozostającej w kręgu ustawowego obowiązku wsparcia przez OHP.
4. Zintensyfikowanie nadzoru nad podległymi jednostkami w zakresie powoływania komisji rekrutacyjnych w składach zgodnych z wytycznymi oraz rzetelnego prowadzenia ksiąg absolwentów.
5. Monitorowanie stanu zatrudnienia oraz przyczyn zakończenia zatrudnienia młodocianych pracowników, w okresie sześciu miesięcy po okresie obowiązywania umów o refundację.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Komendanta Mazowieckiej Wojewódzkiej Komendy OHP, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

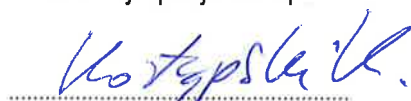
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

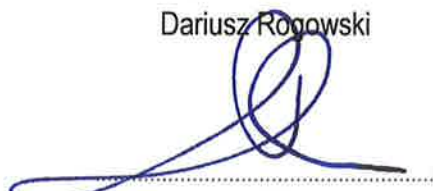
Warszawa, 2 lutego 2021 r.

Kontroler
Konrad Kostępski
Główny specjalista kp.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

.....
podpis

